

Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з
науково-
педагогічної роботи
КИРИЧЕНКО А.М.

серпень 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасна теорія соціально-трудових відносин

Спеціальність С1 Економіка та міжнародні економічні відносини
за спеціалізацією С1.01 «Економіка»

Освітньо-наукова програма: «Економіка»

Економічний факультет

2025 – 2026 навчальний рік

Розробник: доктор екон. наук, професор Семикіна Марина Валентинівна

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та готельно-ресторанної справи

Протокол від «27» серпня 2025 року № 1

Зав. кафедри економіки,
підприємництва та готельно-ресторанної справи: д.е.н., професор ЗАЙЧЕНКО В.В.

(підпис) (ЗАЙЧЕНКО В.В.)

Декан економічного факультету: д.е.н., проф. ШАЛІМОВА Н.С.

(підпис) (ШАЛІМОВА Н.С.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Галузь знань: С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини	Здобуття компетентностей із спеціальності	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) Спеціалізація: С1.01 Економіка	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр:	
		2-й	2-й
Тижневих годин навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6	Освітній рівень: третій (освітньо-науковий) рівень Освітня кваліфікація: доктор філософії з економіки та міжнародних економічних відносин за спеціалізацією економіка	Лекції	
		26 год.	4
		Практичні	
		13 год.	2
		Самостійна робота	
		81 год.	114
Вид контролю			
Іспит	Іспит		

Мова навчання: **українська**

2. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Сучасна теорія соціально-трудова відносин» є опанування знаннями щодо побудови соціально-трудова відносин на різних економічних рівнях, їх розвитку у напрямі збалансованості, гармонізації, соціальної відповідальності, миру та злагоди з урахуванням сучасних викликів та загроз.

Завдання дисципліни «Сучасна теорія соціально-трудова відносин» спрямовані на формування у здобувачів знань, умінь та навичок щодо:

- розуміння важливості збалансованого розвитку соціально-трудова відносин у відповідності до цілей економічного, інноваційного та соціального розвитку України, обраного вектору її руху до ЄС, побудови конкурентоспроможної економіки;

- опанування методами моніторингу стану соціально-трудова відносин, застосування адекватного інформаційного, методичного, мотиваційного супроводження у вивченні проблем у сфері праці та зайнятості, пошуку консенсусу зацікавлених сторін в процесі укладання трудових угод (договорів);

- уміння визначати та аналізувати причини конфліктності соціально-трудових відносин на різних економічних рівнях;
- отримання практичних навичок щодо вибору прийнятних методів регулювання соціально-трудових відносин на основі впровадження соціального партнерства з урахуванням досвіду ЄС та рекомендацій МОП.

Передумови для вивчення дисципліни (структурно-логічна схема підготовки фахівця). Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається після опанування дисциплін: «Тренди розвитку нової економіки», «Забезпечення економічного розвитку в умовах цифровізації».

3. Результати навчання

Інтегральна компетентність: здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.

СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.

СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК08. Здатність створювати концептуальні наукові підходи до забезпечення економічної безпеки та підвищення конкурентоспроможності національної економіки, регіональних систем і бізнес-структур в умовах глобальної нестабільності.

СК09. Здатність генерувати моделі сталого та інноваційного розвитку економічних систем, обґрунтовуючи пріоритети їх структурної модернізації, повоєнного відновлення та смарт-спеціалізації на макро-, мезо- та мікрорівнях в умовах цифровізації.

СК10. Здатність продукувати новітні рішення у сфері управління людським капіталом та гармонізації соціально-трудова відносин, що спрямовані на активізацію інноваційних процесів у сфері зайнятості та підвищення продуктивності праці в умовах становлення нової економіки.

Програмні результати навчання (РН):

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.

РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямах.

РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.

РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми

РН10. Обґрунтовувати новітні механізми зміцнення економічної безпеки та моделювати сценарії підвищення конкурентоспроможності економічних систем різного ієрархічного рівня з урахуванням глобальних викликів та ризиків.

РН11. Проектувати механізми сталого та інноваційного розвитку економіки, визначати напрями структурної трансформації та повоєнного відновлення територій в умовах цифровізації.

РН12. Формувати новітні підходи до управління людським капіталом та розробляти інструментарій гармонізації соціально-трудових відносин, що слугують каталізатором інноваційних трансформацій у сфері нової економіки та зайнятості.

4. Політика курсу та академічна доброчесність

Політикою курсу передбачено, що здобувачі вищої освіти дотримуватимуться принципів академічної доброчесності та повною мірою усвідомлюють наслідки в разі їх порушення.

Під час освітнього процесу в Центральнотрудовій академічній школі здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація здійснюють свою діяльність відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, Положення про організацію вивчення вибіркового навчального плану та формування індивідуального навчального плану ЗВО, а також Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

5. Програма навчальної дисципліни

№	Назва теми	Год. (л/п/с)	Завдання
<i>Змістовий модуль 1. Соціально-трудові відносини і процеси їх модернізації</i>			
1	Лекція 1. Тема 1. Соціально-трудові відносини як система План 1. Сутність соціально-трудових відносин, їх предмет, об'єкт, сторони та суб'єкти. 2. Система соціально-трудових відносин, її структура та рівні функціонування. 3. Типи соціально-трудових відносин та фактори формування їх середовища.	2/2/6	Підготовка до дискусії: «Сучасний ринок праці: міфи та реальність». Аналіз кейсу: «Повстання алгоритмів». Опрацювання рекомендованих джерел: [1; 3; 4; 5]
2	Лекція 2. Тема 2. Конфліктність соціально-трудових відносин: витоки та шляхи подолання План 1. Природа, функції та причини виникнення конфліктів у соціально-трудовій сфері. 2. Типологія трудових конфліктів та динаміка їх розгортання.	2/2/6	Підготовка до дискусії: «Трудові конфлікти: як домовлятися, а не воювати». Рольова гра за кейсом: «Італійський страйк на заводі». Підготовка презентацій.

	3. Інституційні механізми та альтернативні методи (медіація) вирішення трудових спорів.		Опрацювання рекомендованих джерел: [2; 4; 5; 11; 14]
3	Лекція 3. Тема 3. Досвід модернізації соціально-трудова відносин на шляху до постіндустріального суспільства План 1. Трансформація змісту та характеру праці в умовах постіндустріального переходу. 2. Новітні форми зайнятості та феномен прекарізації праці. 3. Вплив технологічних зрушень (Industry 4.0, 5.0) на архітектуру соціально-трудова відносин.	2/2/6	Підготовка до дискусії: «Гідна праця: що це означає на практиці». Аналіз кейсу: «Дві пропозиції» (вибір між «білою» та «тіньовою» зарплатою). Написання есе. Підготовка до модульного контролю. Тестування. Опрацювання рекомендованих джерел: [1; 3; 5; 6; 7]
<i>Змістовий модуль 2. Теоретичні основи регулювання розвитку соціально-трудова відносин у напрямі гармонізації</i>			
4	Лекція 4. Тема 4. Гармонізація соціально-трудова відносин як пріоритетний вектор їх розвитку (еволюція наукової думки) План 1. Генезис наукових поглядів на проблему гармонізації у сфері праці. 2. Концепція Гідної праці як методологічна основа гармонізації. 3. Співвідношення понять «соціальне партнерство», «соціальний діалог» та «гармонізація».	2/2/6	Підготовка до дискусії: «Профспілки та роботодавці: партнери чи вороги?». Вирішення кейсу: «Новий інвестор і стара профспілка». Аналіз законодавчих актів. Опрацювання рекомендованих джерел: [1; 7; 10; 14; 17]
5	Лекція 5. Тема 5. Чинники та передумови регулювання розвитку соціально-трудова відносин у напрямі гармонізації План 1. Система макро- та мікроекономічних чинників впливу на соціально-трудова сферу. 2. Демографічні та соціокультурні передумови регулювання трудова відносин. 3. Інституційно-правове забезпечення процесів гармонізації на різних рівнях управління.	2/-/6	Самостійне вивчення чинників впливу на соціально-трудова сферу. Підготовка аналітичної довідки. Опрацювання рекомендованих джерел: [1; 3; 5; 7; 10; 28-31; 32-36]
6	Лекція 6. Тема 6. Принципи та механізми гармонізації соціально-трудова відносин в умовах глобалізації світового розвитку План 1. Принципи гармонізації: справедливість, паритетність, соціальна відповідальність. 2. Міжнародні стандарти та регуляторні механізми (МОП, ЄС) в умовах глобалізації. 3. Корпоративна соціальна відповідальність як механізм гармонізації інтересів сторін.	2/-/6	Підготовка презентацій про досвід ЄС. Аналіз кейсів КСВ міжнародних компаній. Підготовка до модульного контролю. Тестування. Опрацювання рекомендованих джерел: [1; 3-7; 24; 25; 28-31]
<i>Змістовий модуль 3. Вдосконалення соціально-трудова відносин у контексті завдань модернізації економіки та суспільства</i>			
7	Лекція 7. Тема 7. Концептуальні підходи до забезпечення гармонізації розвитку соціально-трудова відносин в Україні План 1. Сучасний стан та ключові диспропорції соціально-трудова відносин в Україні. 2. Вплив воєнного стану та повоєнного відновлення на трансформацію сфери праці.	2/2/7	Підготовка до дискусії: «Освіта і бізнес: як подолати розрив». Розробка моделі співпраці (кейс «Диплом, який не працює»).

	3. Стратегічні пріоритети державної політики щодо гармонізації соціально-трудових відносин та сталого розвитку суспільства.		Аналіз державних програм. Опрацювання рекомендованих джерел: [1; 3-7; 24; 25; 28-31]
8	Лекція 8. Тема 8. Методичні основи оцінювання рівня гармонізації соціально-трудових відносин План 1. Система індикаторів діагностики стану соціально-трудових відносин. 2. Методичні підходи до вимірювання дефіциту гідної праці та якості трудового життя. 3. Інтегральне оцінювання рівня гармонізації: моделювання та інтерпретація результатів.	2/-/6	Визначення індикаторів гідної праці (практичне завдання). Робота з даними Держстату. Підготовка звіту. Опрацювання рекомендованих джерел: [1; 3-7; 10; 24; 25; 28-31]
9	Лекція 9. Тема 9. Удосконалення моніторингу соціально-трудових відносин на різних економічних рівнях в умовах цифровізації економіки План 1. Моніторинг соціально-трудових відносин: мета, завдання та рівні реалізації. 2. Цифрові інструменти та Big Data в аналізі ринку праці та трудових відносин. 3. Інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття рішень у соціально-трудоу сфері.	2/2/6	Підготовка до дискусії: «Міграція: поїхати не можна залишитися». Вирішення кейсу: «Цінний кадр» (утримання персоналу). Ознайомлення з цифровими платформами ринку праці. Опрацювання рекомендованих джерел: [3; 4; 5; 10; 11; 12; 15; 16; 22; 23; 26-31]
10	Лекція 10. Тема 10. Роль соціальних партнерів у збереженні людського капіталу та зниженні міграційних ризиків в контексті національної безпеки План 1. Людський капітал як стратегічний ресурс: загрози втрат, механізми збереження в контексті національної безпеки. 2. Спільні дії держави, бізнесу та профспілок щодо регулювання міграційних процесів. 3. Створення сприятливого середовища для повернення трудових мігрантів: роль соціального діалогу.	2/-/6	Написання проекту пропозицій щодо повернення мігрантів. Самостійна робота: аналіз міграційних настроїв. Опрацювання рекомендованих джерел: [3; 4; 10; 11; 12; 13; 15; 19; 22; 23; 27]
11	Лекція 11. Тема 11. Роль соціальних партнерів у забезпеченні професійного розвитку персоналу підприємств План 1. Професійний розвиток як спільна цінність та зона відповідальності соціальних партнерів. 2. Внутрішньофірмове навчання та системи управління кар'єрою: роль роботодавця та профспілок. 3. Національна рамка кваліфікацій та дуальна освіта як інструменти партнерства.	2/-/6	Розробка плану професійного розвитку на підприємстві (індивідуальне завдання). Вивчення кейсів дуальної освіти. Підготовка доповіді. Опрацювання рекомендованих джерел: [6; 8; 10; 16; 18; 21; 23- 27]
12	Лекція 12. Тема 12. Роль соціальних партнерів у розвитку освіти та науки в Україні, підвищенні конкурентоспроможності економіки План 1. Інтеграція освіти, науки та бізнесу: форми взаємодії та «трикутник знань». 2. Комерціалізація наукових розробок та трансфер технологій за участю роботодавців. 3. Модернізація змісту освіти: замовлення від ринку праці, потреби підвищення конкурентоспроможності економіки.	2/-/6	Пошук прикладів співпраці бізнесу та університетів. Аналіз ефективності трансферу технологій. Підготовка презентації. Підготовка до модульного контролю. Тестування. Опрацювання рекомендованих джерел:[12; 13; 15; 16; 20; 21; 25]

13	<p>Лекція 13. Тема 13. Трансформація соціально-трудових відносин в Україні в умовах воєнного стану: виклики, адаптація та стратегії відновлення План 1. Структурні деформації ринку праці та демографічні виклики воєнного часу. 2. Адаптація механізмів регулювання соціально-трудових відносин: лібералізація законодавства та нові форми зайнятості. 3. Стратегії повоєнного відновлення: реінтеграція ветеранів, інклюзивність та психосоціальна підтримка. 4. Трансформація СТВ і сценарії підвищення конкурентоспроможності економічних систем різного ієрархічного рівня з урахуванням глобальних викликів та сучасних ризиків.</p>	2/1/8	<p>Підготовка до дискусії: «Ринок праці після війни: виклики та надії». Розробка плану адаптації ветерана (кейс «Повернення з війни»).</p> <p>Опрацювання рекомендованих джерел: [1; 5; 6; 11; 18; 20; 21; 25; 26; 27; 32; 35]</p> <p>Підготовка до іспиту. Підсумкове тестування.</p>
14	Всього	26/13/81	

6. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	практичні	самостійні на роботу		лекції	практичні	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Соціально-трудові відносини і процеси їх модернізації</i>								
Лекція 1. Тема 1. Соціально-трудові відносини як система	10	2	2	6	8	2	-	6
Лекція 2. Тема 2. Конфліктність соціально-трудових відносин: витоки та шляхи подолання	10	2	2	6	8	2	-	4
Лекція 3. Тема 3. Досвід модернізації соціально-трудових відносин на шляху до постіндустріального суспільства	10	2	2	6	4	-	-	4
<i>Змістовий модуль 2. Теоретичні основи регулювання розвитку соціально-трудових відносин у напрямі гармонізації</i>								
Лекція 4. Тема 4. Гармонізація соціально-трудових відносин як пріоритетний вектор їх розвитку (еволюція наукової думки)	10	2	2	6	10	-	-	10
Лекція 5. Тема 5. Чинники та передумови регулювання розвитку соціально-трудових відносин у напрямі гармонізації	8	2	-	6	10	-	-	10
Лекція 6. Тема 6. Принципи та механізми гармонізації соціально-трудових відносин в умовах глобалізації світового розвитку	8	2	-	6	10	-	-	10

Змістовий модуль 3. Вдосконалення соціально-трудових відносин у контексті завдань модернізації економіки та суспільства								
Лекція 7. Тема 7. Концептуальні підходи до забезпечення гармонізації розвитку соціально-трудових відносин в Україні	11	2	2	7	10	-	-	10
Лекція 8. Тема 8. Методичні основи оцінювання рівня гармонізації соціально-трудових відносин	8	2	-	6	10	-	-	10
Лекція 9. Тема 9. Удосконалення моніторингу соціально-трудових відносин на різних економічних рівнях в умовах цифровізації економіки	10	2	2	6	10	-	-	10
Лекція 10. Тема 10. Роль соціальних партнерів у збереженні людського капіталу та зниженні міграційних ризиків в контексті національної безпеки	8	2	-	6	10	-	-	10
Лекція 11. Тема 11. Роль соціальних партнерів у забезпеченні професійного розвитку персоналу підприємств	8	2	-	8	10	-	-	10
Лекція 12. Тема 12. Роль соціальних партнерів у розвитку освіти та науки в Україні, підвищенні конкурентоспроможності економіки	8	2	-	8	10	-	-	10
Лекція 13. Тема 13. Трансформація соціально-трудових відносин в Україні в умовах воєнного стану: виклики, адаптація та стратегії відновлення	11	2	1	8	12	-	2	10
Всього за семестр	120	26	13	81	120	4	2	114

7. Темі семінарських (практичних) занять (з дискусіями і кейсами)

№	Назва теми практичного заняття	Форма проведення (дискусії, кейс-аналіз, рольові ігри, проєктування)	Години денна/заочна	Рекомендовані завдання
1	Сучасний ринок праці: міфи та реальність	Дискусія + Кейс-аналіз	2/-	Дискусія про зміни праці в XXI ст.; аналіз кейсу «Повстання алгоритмів» про заміну працівників ботами
2	Трудові конфлікти: як домовлятися, а не воювати	Дискусія + рольова гра	2/-	Обговорення причин конфліктів; рольова гра за кейсом «Італійський страйк на заводі»; розробка механізмів медіації

3	Гідна праця: що це означає на практиці	Кейс-аналіз + розв'язання задач	2/-	Аналіз кейсу «Дві пропозиції» про легалізацію зарплати; розрахунок ризиків прихованої зайнятості
4	Профспілки та роботодавці: партнери чи вороги?	Дискусія + розробка програми	2/-	Обговорення ролі профспілок; кейс «Новий інвестор і стара профспілка»; розробка плану трансформації
5	Освіта і бізнес: як подолати розрив	Кейс-аналіз + проєктування	2/-	Аналіз кейсу «Диплом, який не працює»; спроектування моделі дуальної освіти
6	Міграція: поїхати не можна залишитися	Кейс-аналіз + розробка стимулів	2/-	Дискусія про причини міграції; кейс «Цінний кадр»; розробка пакету стимулів утримання
7	Ринок праці після війни: виклики та надії	Кейс-аналіз + розробка програми	1/2	Дискусія про адаптацію ветеранів; кейс «Повернення з війни»; розробка програми адаптації
	Разом годин		13/2	

8. Самостійна робота здобувача

Самостійна робота здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спрямована на поглиблення теоретичних знань та формування дослідницьких компетентностей, необхідних для розв'язання комплексних проблем у сфері соціально-трудова відносин (СТВ). Вона передбачає систематичне опрацювання наукових джерел, аналіз емпіричних даних та виконання прикладних досліджень.

Зміст самостійної роботи здобувачів включає:

- опрацювання теоретичного матеріалу (аналіз рекомендованої літератури, законодавства та міжнародних стандартів з питань модернізації СТВ, гідної праці, соціального діалогу та гармонізації інтересів сторін);
- виконання *індивідуальних аналітично-пошукових завдань*: проведення мікро-досліджень (порівняльний аналіз оплати праці, прогнозування професій майбутнього, верифікація даних ринку праці, дослідження мотивації), розробка авторських моделей («Портрет ідеального роботодавця», «Кодекс управління»);
- розв'язання комплексних ситуаційних вправ (*кейс-стаді*): діагностика та розробка сценаріїв вирішення проблем щодо трудових конфліктів, прекарізації зайнятості, гендерної рівності, впровадження дуальної освіти, адаптації ветеранів війни на виробництві та стратегій утримання персоналу;
- виконання *творчих завдань за вибором*: підготовка есе, наукових публікацій, тез доповідей на конференції, аналітичних записок та презентацій за тематикою дисертаційного дослідження в контексті проблематики дисципліни;
- підготовку до контрольних заходів: систематизація знань для участі в дискусіях на семінарських заняттях, проходження модульного контролю та підсумковому тестуванні (іспит).

Результатом самостійної роботи є формування навичок критичного аналізу сучасних викликів ринку праці, здатності до прогнозування розвитку СТВ та

обґрунтування управлінських рішень на основі принципів людиноцентричності та соціальної відповідальності.

Тематика творчих завдань для самостійної роботи здобувачів (за вибором)

№	Тема індивідуального творчого завдання
1	Вплив цифровізації та штучного інтелекту на трансформацію структури зайнятості.
2	Інституційна криза традиційних профспілок та пошук нових форм соціального представництва.
3	Соціально-психологічні аспекти професійної реінтеграції учасників бойових дій.
4	Гендерна асиметрія ринку праці: механізми виникнення та шляхи подолання.
5	Прекарізація зайнятості в умовах розвитку гіг-економіки.
6	Перспективи впровадження концепції безумовного базового доходу в Україні.
7	Дисбаланс ринку освітніх послуг та ринку праці: проблема девальвації дипломів.
8	Зовнішня трудова міграція як фактор загрози демографічній безпеці держави.
9	Корпоративна соціальна відповідальність як інструмент сталого розвитку суспільства.
10	Концепція благополуччя працівників в системі управління людським капіталом.

Тематика індивідуальних аналітично-пошукових завдань (за вибором)

№	Назва завдання	Суть завдання	Основні вимоги до виконання та звітність
1	«Портрет ідеального роботодавця»	Ранжування критеріїв привабливості роботодавця (5 факторів)	Обґрунтування ієрархії критеріїв; аналіз впливу на стабільність кадрів. Обсяг завдання: 1–1,5 стор.
2	«Факт чи перебільшення?»	Верифікація медійних заголовків офіційною статистикою	Пошук підтвердження/спростування у даних Держстату; висновок про реальність проблеми. Обсяг: 1,5–2 стор.
3	«Три професії майбутнього»	Прогнозування нових професій, що стануть масовими через 5 років	Аналіз драйверів змін; опис компетенцій; прогноз наслідків для СТВ. Обсяг завдання: 2–2,5 стор.
4	«Аналіз вакансії»	Порівняння вимог та пропозицій на сайтах Work.ua / Robota.ua	Аналіз балансу «вимоги–винагорода»; виявлення прихованих ризиків; скрін вакансії. Обсяг: 1,5–2 стор.
5	«Ціна праці: тут і там»	Порівняльний аналіз оплати праці в Україні та країні ЄС	Розрахунок розриву (в разях/ЛКС); аналіз причин (ВВП, податки); пропозиції змін. Обсяг: 2–3 стор.
6	«Міні-опитування»	Дослідження нематеріальної мотивації (опитування 3–5 осіб)	Виявлення ключових стимулів окрім зарплати; узагальнення результатів. Обсяг: 1–1,5 стор.
7	«Одна ідея для покращення»	Розробка мікро-рішення для покращення умов праці	Опис організаційної зміни; обґрунтування впливу на продуктивність. Обсяг: 1–1,5 стор.

8	«Магія цифр»	Аналіз вражаючого статистичного показника ринку праці	Авторський коментар щодо цифри; оцінка позитивного/негативного впливу на економіку. Обсяг: 1–1,5 стор.
9	«Кіно-кейс»	Аналіз типів керівництва на прикладі фільму/серіалу	Визначення стилю (авторитарний, демократичний тощо); прогноз наслідків для команди. Обсяг: 2 – 2,5 сторінки.
10	«5 правил керівника»	Формування власного управлінського кодексу (5 принципів)	Обґрунтування кожного правила; вплив на гуманізацію праці. Обсяг: 1,5 – 2 сторінки.

9. Методи навчання

Специфіка методів навчання при підготовці докторів філософії полягає у зміщенні акцентів з репродуктивного засвоєння інформації на науково-дослідницький та проблемно-пошуковий формати роботи. Навчальний процес будується на засадах партнерства та академічної свободи, де викладач виступає організатором наукового діалогу, а методи навчання спрямовані на розвиток навичок критичного мислення, перевірки достовірності наукових гіпотез та генерування нового знання, необхідного для виконання дисертаційного дослідження. Під час викладання навчальної дисципліни «Сучасна теорія соціально-трудових відносин» застосовуються такі методи, спрямовані на формування дослідницьких та фахових компетентностей:

- словесні методи: лекції (інформаційні, проблемні), пояснення, тематичні дискусії;
- наочні методи: демонстрації, ілюстрації, мультимедійні презентації аналітичних даних;
- практичні методи: виконання аналітичних вправ, розв'язання ситуаційних задач, робота з науковими джерелами;
- інтерактивні методи: аналіз практичних кейсів зі сфери праці та зайнятості, мозковий штурм, робота в малих групах;
- інноваційні методи: проєктний метод, використання ІКТ (цифрові інструменти Google, MS Excel), програмне забезпечення для опитувань (Kahoot, Mentimeter), методи дистанційного навчання за допомогою платформ: Moodle, Zoom, GoogleMeet для проведення онлайн-занять, консультацій та контролю знань.

10. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль (письмові завдання, тестування).

Форма підсумкового контролю – іспит.

Оцінку підсумкового семестрового контролю у формі іспиту становить сума балів за результатами поточного контролю, змістовних модулів та балів, набраних здобувачем вищої освіти при складанні семестрового іспиту.

Протягом семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, у тому числі за перший модуль – 20 балів, за другий модуль – 20 балів, за третій модуль – 20 балів, 40 балів виносяться на іспит.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на іспиті, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача 10 вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

Під час виставлення оцінки враховуються результати навчальної роботи здобувача вищої освіти протягом семестру, шкала оцінювання (національна та ЄКТС), а також рекомендовані мінімальні та максимальні «пороги» встановлення максимальної кількості балів для конкретних видів робіт.

11. Критерії та засоби оцінювання

Оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, як рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахили до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

- вмiє порiвнювати, узагальнювати, систематизувати iнформацiю пiд керiвництвом викладача, в цiлому самостiйно застосовувати на практицi, контролювати власну дiяльнiсть;

- опанував навчально-програмовий матерiал, успiшно виконав завдання, передбаченi програмою, засвоїв основну лiтературу, яка рекомендована програмою;

оцiнку «задовiльно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який:

- знає основний навчально-програмовий матерiал в обсязi, необхідному для подальшого навчання i використання його у майбутнiй професiї;

- виконує завдання, але при рiшеннi допускає значну кiлькiсть помилок;

- ознайомлений з основною лiтературою, яка рекомендована програмою;

- допускає на заняттях чи екзамени помилки при виконаннi завдань, але пiд керiвництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцiнку «задовiльно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який:

- володiє основним навчально-програмовим матерiалом в обсязi, необхідному для подальшого навчання i використання його у майбутнiй професiї, а виконання завдань задовольняє мiнiмальнi критерiї. Знання мають репродуктивний характер.

оцiнка «незадовiльно» (35-59 балiв, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєвi прогалини в знаннях основного програмового матерiалу, допустив принциповi помилки у виконаннi передбачених програмою завдань.

оцiнку «незадовiльно» (35 балiв, F) – виставляється студенту, який:

- володiє навчальним матерiалом тiльки на рiвнi елементарного розпiзнавання i вiдтворення окремих фактiв або не володiє зовсiм;

- допускає грубi помилки при виконаннi завдань, передбачених програмою;

- не може продовжувати навчання i не готовий до професiйної дiяльностi пiсля закінчення унiверситету без повторного вивчення даної дисциплiни.

Пiд час виставлення оцiнки враховуються результати навчальної роботи здобувача вищої освiти протягом семестру, шкала оцiнювання (нацiональна та ЄКТС), а також рекомендованi мiнiмальнi та максималнi «пороги» встановлення максималної кiлькостi балiв для конкретних видiв робiт.

Шкала оцiнювання: нацiональна та ЄКТС

Сума балiв за всi види навчальної дiяльностi	Оцiнка ЄКТС	Оцiнка за нацiональною шкалою	
		для екзамени, курсowego проекту (роботи), практики	для залiку
90-100	A	вiдмiнно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовiльно	
60-63	E		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Рекомендована література

Основна література:

1. Економіка праці і соціально-трудова відносини: підручник / О. І. Ляш, Н. О. Черненко, О. А. Шевчук та ін. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2023. 371 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/63581>.
2. Ємельяненко Л. М., Сімоходська О. В. Управління конфліктами: підручник. Київ : КНЕУ, 2011. 339 с.
3. Карпіщенко О. І. Економіка праці та соціально-трудова відносини: підручник. Суми: Сумський державний університет, 2024. 349 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi79/0059499.pdf>.
4. Колот А. М. Соціально-трудова реальність-XXI: філософія становлення, можливостей та викликів. *Економіка України*. 2021. № 2. С. 3–31.
5. Колот А. М., Герасименко О. О. Новітні формати організації трудової діяльності: природа, виклики, траєкторії розвитку. *Економіка України*. 2022. № 5. С. 59–76.
6. Колот А. М., Герасименко О. О. Праця XXI: філософія змін, виклики, вектори розвитку: монографія. Київ: КНЕУ імені Вадима Гетьмана, 2021. 487 с.
7. Семикіна М. В., Бугаєва М. В., Запірченко Л. Д. та ін. Економіка праці та соціально-трудова відносини: практикум: навч. посіб. Кропивницький: ЦНТУ, 2020. 224 с. URL: https://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/9588/1/Praktykum_EP_STV.pdf
8. Семикіна М. В., Дудко С. В., Орлова А. А. та ін. Професійний розвиток персоналу підприємств в системі мотиваційного менеджменту: колективна монографія. Кропивницький: КОД, 2021. 440 с. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/10935>.
9. Семикіна М. В., Лучик С. Д., Запірченко Л. Д. та ін. Мотиваційні механізми розвитку економіки на етапі євроінтеграції: колективна монографія. Кропивницький: ЦНТУ, 2022. 281 с. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/12306>.
10. Семикіна М. В., Смутчак З. В., Пасека С. Р. Сучасна теорія соціально-трудова відносин: курс лекцій: навч. посіб. Кропивницький: Лисенко В. Ф., 2020. 236 с. URL: <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/10307/1/STV.pdf>.
11. Трансформація соціально-трудова сфери в умовах цифровізації економіки: монографія / О. Ф. Новікова та ін. Київ: Ін-т економіки пром-сті НАН України, 2022. 385 с.

Додаткова література:

12. Антонюк Л.Л. та ін. Цифрова економіка: вплив інформаційно-комунікаційних технологій на людський капітал: монографія. Київ: КНЕУ, 2021. 337 с.

13. Геєць В. М. Соціалізація та соціальні інновації у розвитку економіки. Економічна теорія. 2020. № 4. С. 5–24. DOI: <https://doi.org/10.15407/etet2020.04.005>
14. Колот А. М. Вирішення соціально-трудо­вих конфліктів на засадах партнерства та соціальної відповідальності. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 49. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2297>
15. Колот А. М., Рябоконт І., Бабій Ю. Соціально-трудо­вий вимір економіки платформ. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 68. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4965/4910>
16. Колот А. М., Герасименко О. О. Соціально-трудо­вий розвиток у ХХІ столітті: до природи глобальних змін, нових можливостей, обмежень і викликів *Демографія та соціальна економіка*. 2019. № 1 (35). С. 97–125. DOI: <https://doi.org/10.15407/dse2019.01.097>
17. Семикіна М. В., Бугаєва М. В. Стратегічне ділове спілкування: інструмент для формування стабільних соціально-трудо­вих відносин та розвитку людського потенціалу. *Вісник економічної науки України*. 2025. № 1(48). С. 125–133.
18. Семикіна М. В., Дмитришин Б., Журило І. Кадровий потенціал підприємства: методологія дослідження формування, оцінки та нарощування конкурентних переваг. *Академічні візії*. 2025. Вип. 39.
19. Семикіна М.В., Голбанос С.С., Семикіна А.В. Методологія наукових досліджень міграційної мобільності молоді в контексті пріоритетів людського розвитку. Інноваційні тенденції в праві та соціально-економічних відносинах: колективна монографія / за наук. ред. О. Кравченко, І. Маліновської. Кропивницький-Вроцлав : Вид-во ЦРол, 2025. Розд.4. С.435-457. <https://vmuroi.kr.ua/?p=14103>
20. Семикіна М. В., Костишина А. І., Семикіна А. В. Формування мотивованості персоналу в умовах інноваційних трансформацій праці, цифровізації економіки, викликів та загроз. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2024. Вип. 12(45). С. 7–19. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/15000>.
21. Семикіна М. В., Нісфоян С., Запірченко Л., Семикіна А. Формування кадрового потенціалу в системі управління конкурентоспроможністю підприємства на етапі повоєнної розбудови економіки. *Herald of Khmelnytskyi National University*. 2024. № 3. С. 549–556.
22. Семикіна М. В., Сікорака В. І., Сікорака І. О. Інноваційні зміни у змісті праці та зайнятості в умовах діджиталізації та руху в ЄС. *Науковий вісник Львівської академії*. 2023. Вип. 8. С. 29–40.
23. Сіденко В. Р. Виклики і ризики цифрової трансформації: світовий та український контексти. *Економіка України*. 2021. № 5. С. 40–58.
24. Соціальна відповідальність: навч. посіб. / А. М. Колот, О. А. Грішнова та ін.; за заг. ред. А. М. Колота. Київ: КНЕУ, 2015. 519 с.
25. Татаринцева Ю. Л., Юр'єва І. А. Соціальна відповідальність бізнесу та бізнес-соціальний аналіз: навч. посіб. Харків: НТУ «ХПІ», 2024. 206 с.

26. Degryse C. Digitalisation of the Economy and its Impact on Labour Markets. *SSRN Electronic Journal*. 2016. DOI: <https://doi.org/10.2139/ssrn.2730550>
27. Fairwork Cloud-work Ratings 2023: work in the planetary labour market. 2023. URL: <https://fair.work/wp-content/uploads/sites/17/2023/07/>

Законодавчі та нормативно-правові акти:

28. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
29. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993 № 3356-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12>.
30. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів): Закон України від 03.03.1998 № 137/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-вр>.
31. Про соціальний діалог в Україні: Закон України від 23.12.2010 № 2862-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-17>.

Інформаційні ресурси:

32. Державна служба зайнятості України: офіційний вебсайт. URL: <http://www.dcz.gov.ua>.
33. Міністерство економіки України: офіційний вебсайт. URL: <http://me.gov.ua>.
34. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського: офіційний вебсайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
35. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
36. Федерація професійних спілок України: офіційний вебсайт. URL: <https://fpsu.org.ua>.